

Vergaderjaar 2011–2012

32 871

Aanpassing van een aantal wetten op het terrein van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie naar aanleiding van de departementale herindeling en het herstel van enkele wetstechnische gebreken en leemten

Nr. 5

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 17 november 2011

1. Algemeen

Met genoegen stel ik vast dat de leden van de fractie van de PvdA kunnen instemmen met de meeste aanpassingen van het wetsvoorstel. Deze leden stellen in dit verband echter een kwestie aan de orde waarvan ik de relatie met dit wetsvoorstel hieronder uiteenzet.

2. Kernenergiewet

In het licht van de conclusies na de ramp in Japan achtten de leden van de fractie van de PvdA concentratie van de verantwoordelijkheid voor vergunningverlening enerzijds en handhaving en toezicht anderzijds bij één minister niet wenselijk.

Onder de Kernenergiewet zoals die op dit moment van kracht is, is de door de leden bedoelde concentratie reeds een feit. Waar in het verleden nog meerdere ministers gezamenlijk verantwoordelijk waren voor de vergunningverlening, is bij wetswijziging in 2009 (Stb. 2010, 18) de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer aangewezen als het centrale bevoegde gezag. Ook het toezicht op de naleving viel op dat moment onder die minister. Als gevolg van de departementale herindeling bij gelegenheid van het aantreden van dit kabinet zijn deze bevoegdheden overgegaan naar de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Dit wetsvoorstel strekt er slechts toe de wetstekst op dit laatste punt te actualiseren.

De in Japan getrokken conclusies na de ramp in Fukushima geven geen aanleiding de bestaande bevoegdheidsverdeling bij gelegenheid van dit wetsvoorstel te heroverwegen. Het gaat hier om conclusies over de situatie in Japan die op relevante punten afwijkt van de situatie in Nederland. Eén van de conclusies na de ramp in Japan was bijvoorbeeld dat de verhouding tussen het ministerie en de vergunninghouder niet helder was. Dit laatste doet zich in Nederland niet voor nu de vergunninghouder krachtens de Kernenergiewet en in overeenstemming met de

geldende Europese wetgeving en de IAEA Safety Standards de primair verantwoordelijke is voor de veiligheid.

De leden van de fractie van de PvdA vroegen in dit verband of het mogelijk is dat uit door de Europese Commissie en de IAEA momenteel uitgevoerde onderzoeken naar voren komt dat vergunningverlening en het houden van toezicht door dezelfde minister bezwaarlijk is. Een dergelijke uitkomst is niet op voorhand uitgesloten, maar acht ik niet waarschijnlijk. In de vijfde toetsingsconferentie van het Verdrag betreffende Nucleaire Veiligheid van april 2011 is de overgang van kernenergie naar het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie aan de orde gesteld. In het verslag van de IAEA-rapporteur over de Nederlandse presentatie meldde hij onder de algemene hoofdpunten, dat het proces van vergunningverlening efficiënter, duidelijker en wettelijk vereenvoudigd is doordat nu slechts één minister verantwoordelijk is en niet langer zeven. De door de leden bedoelde concentratie van bevoegdheden gaf de rapporteur dus geen aanleiding tot het maken van opmerkingen (Kamerstukken II 2010/11, 25 422, nr. 88, p. 3 e.v.). Volledigheids halve merk ik nog op dat ik de toezichthoudende dienst in staat stel het toezicht op onafhankelijke wijze uit te voeren. Ook vanuit mijn eigen verantwoordelijkheid wil ik vanzelfsprekend voorkomen dat andere belangen dan het belang van de veiligheid in de nucleaire sector de wijze van toezichthouden zouden kunnen bepalen. In managementafspraken wordt om die reden vastgelegd dat de toezichthoudende dienst zijn eigen toezichtsprogramma bepaalt. Organisatorisch is de toezichthoudende dienst bij het departement van Infrastructuur en Milieu ondergebracht, zodat deze ook in de praktijk duidelijk gescheiden is van de directie die op mijn departement belast is met de vergunningverlening.

Vanzelfsprekend zal ik de uitkomsten van de door de leden aangehaalde onderzoeken te zijner tijd nog nauwkeurig bezien op relevantie voor de organisatie van de nucleaire veiligheid in ons land. De conclusies zal ik delen met de Tweede Kamer waarna uiteraard alsnog alle gelegenheid bestaat de eventuele wenselijkheid van een wetswijziging op het punt van de bevoegdhedenverdeling aan de orde te stellen.

De minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
M. J. M. Verhagen